

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

12. marts 1998^{*}

I sag C-319/94,

angående en anmodning, som Cour du travail de Liège (Belgien) i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Jules Dethier Équipement SA

mod

Jules Dassy

Sovam SPRL i likvidation,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets direktiv 77/187/EØF af 14. februar 1977 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder, bedrifter eller dele af bedrifter (EFT L 61, s. 26),

har

^{*} Processprog: fransk.

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, H. Ragnemalm, og dommerne G. F. Mancini (refererende dommer) og J. L. Murray,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: R. Grass,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

- den belgiske regering ved kommitteret J. Devadder, Ministeriet for Udenrigs-
anliggender, Udenrigshandel og Udviklingssamarbejde, som befuldmægtiget
- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Marie Wolfcarius, Kom-
missionens Juridiske Tjeneste, og Horstpeter Kreppel, der er udstationeret som
national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 11. juli 1996,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 1. december 1994, indgået til Domstolen den 8. december 1994, har Cour du travail de Liège i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt

præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets direktiv 77/187/EØF af 14. februar 1977 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder, bedrifter eller dele af bedrifter (EFT L 61, s. 26, herefter »direktivet«).

- 2 Spørgsmålene er blevet rejst under en sag mellem Jules Dethier Équipement SA (herefter »Dethier«) og henholdsvis Jules Dassy og Sovam SPRL (herefter »Sovam«) i likvidation vedrørende udbetaling af en fratrædelsesgodtgørelse samt visse andre godtgørelser.

- 3 Det fremgår af direktivets artikel 1, stk. 1, at det finder anvendelse på overførsel af virksomheder, bedrifter eller dele af bedrifter til en anden indehaver som følge af overdragelse eller fusion.

- 4 Ifølge direktivets artikel 3, stk. 1, første afsnit, overgår overdragerens rettigheder og forpligtelser i henhold til en arbejdskontrakt, som bestod på tidspunktet for overførslen, som følge af denne overførsel til erhververen.

- 5 Det bestemmes i direktivets artikel 4, stk. 1, at overførsel af en virksomhed, bedrift eller del af en bedrift ikke i sig selv giver overdrageren eller erhververen nogen begrundelse for at foretage afskedigelser. Denne bestemmelse er dog ikke til hinder for, at der kan ske afskedigelser af økonomiske, tekniske eller organisatoriske årsager, der medfører beskæftigelsesmæssige ændringer.

- 6 Direktivet er gennemført i belgisk ret ved kapitel 2 i kollektiv overenskomst nr. 32a af 7. juni 1985 om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder over for en ny arbejdsgiver som følge af overførsel af en virksomhed ved aftale og om fastlæggelse

af rettigheder for fortsat ansatte arbejdstagere i forbindelse med overtagelse af aktiverne efter konkurs eller tvangsakkord eller efter afståelse af aktiverne til kreditorerne. Overenskomsten er tillagt bindende virkning ved kongelig anordning af 25. juli 1985 (*Moniteur belge* af 9.8.1985, s. 11527) og er ændret ved kollektiv overenskomst nr. 32c. Den sidstnævnte overenskomst er tillagt bindende virkning ved kongelig anordning af 6. marts 1990.

- 7 Proceduren for likvidation af selskaber med hjemsted i Belgien er fastlagt i artikel 178-188 i de samordnede love om erhvervsdrivende selskaber (herefter de »samordnede love«). Proceduren finder anvendelse efter det tidspunkt, hvor et erhvervsdrivende selskab er opløst, og skal sikre, at selskabet kan afslutte de opgaver, det har påbegyndt, som hovedregel dog uden at kunne gennemføre nye opgaver. Ifølge artikel 178 i de samordnede love anses opløste erhvervsdrivende selskaber for at bestå efter deres opløsning med henblik på deres afvikling, selv om de allerede har indstillet hele deres virksomhed.
- 8 Med opløsningen ophører alle selskabsorganernes funktioner uden videre, og i stedet for selskabsorganerne indtræder en eller flere likvidatorer. Den likvidator, som repræsenterer selskabet i forhold til omverdenen, kan allerede være udpeget i selskabets vedtægter. Medmindre andet er bestemt, udnævnes likvidatorerne af selskabets generalforsamling, eller hvis der ikke opnås det flertal, som kræves ifølge loven, af retten. I det førstnævnte tilfælde siges likvidationen at være »frivillig«, mens den i det andet tilfælde siges at være »retslig«.
- 9 Selv om den nationale ret har anført, at en likvidation, hvad enten den er frivillig eller retslig, i overvejende grad har samme formål som en konkurs, dvs. en realisation af selskabets aktiver, indeholder forelæggelsesdommen en opregning af en række punkter, på hvilke de to procedurer er forskellige. Disse kan sammenfattes på følgende måde:
- Beslutningen om selskabets likvidation, udnævnelse af likvidatorer og fastlæggelse af deres beføjelser træffes af generalforsamlingen. Kun hvis det nødvendige flertal blandt selskabsdeltagerne ikke kan opnås, må selskabet henvende sig til retten for at få indledt likvidation, idet retten da udnævner likvidatorerne i henhold til vedtægterne eller generalforsamlingens beslutning, medmindre det

må anses for givet, at uenigheden mellem selskabsdeltagerne hindrer generalforsamlingen i at tage stilling, i hvilket fald retten udnævner en retslig likvidator. I konkurstilfældet kan selskabet erklære sig konkurs, men det kan også blive erklæret konkurs på initiativ af en kreditor eller som følge af konkursafværgelseskommissionens arbejde, idet retten da udnævner kurator og loven angiver dennes beføjelser.

- Det erhvervsdrivende handelsselskab består fortsat til opfyldelse af likvidationens formål (artikel 178 i de samordnede love). Dette er ikke tilfældet ved et selskabs konkurs.

- Selskabet bevarer sin stilling som et erhvervsdrivende selskab under hele likvidationen. I tilfælde af, at der senere indtræder betalingsstandsning, og at selskabet mister sin kreditværdighed, kan det således erklæres konkurs, og i så fald er likvidationen en procedure forud for konkurs.

- Hvor der i tilfælde af konkurs eksisterer en særlig fremgangsmåde for opgørelsen af fordringerne under rettens kontrol, gælder dette ikke i tilfælde af likvidation, hvad enten denne er frivillig eller retslig, idet likvidator uden nogen andens samtykke og på eget ansvar kan anerkende en fordring. Det er ikke nødvendigt, at hans afgørelse stadfæstes af retten.

- Hvor kreditor i tilfælde af en konkurs kun kan anmelde fordringen, kan han ved likvidation opnå dom mod selskabet.

- Kreditor kan iværksætte tvangsfuldbyrdelse over for selskabet i likvidation, og likvidator kan ikke hindre dette, medmindre det pågældende skridt indebærer en krænkelse af andre kreditorets rettigheder. Sådanne fuldbyrdelsesskridt er derimod udelukket i tilfælde af konkurs, idet lovgivningen regulerer forvaltningen og realiseringen af aktiverne, gennem hvilke kreditorerne skal fyldestgøres.

- Den af generalforsamlingen foretagne udnævnelse af likvidator kan tilbagekaldes, men en af retten udnævnt likvidator kan, ligesom et konkursbos kurator, kun afsættes af retten. På dette punkt må der således sondres mellem på den ene side en frivillig likvidation og på den anden side en retslig likvidation eller en konkurs.

- Likvidator er selskabsorgan under likvidationens gennemførelse, medens kurator har stilling som tredjepart. Kurator repræsenterer ud over selskabet også kreditorerne, medens likvidator kun repræsenterer selskabet, selv om han skal varetage kreditorernes interesser.

- I modsætning til kurator kan likvidator ikke anfægte en række betalinger, idet der ikke findes en »omstødelsesperiode« forud for likvidationen, og likvidator kan anlægge erstatningssag mod selskabets ledelse eller gøre stifteransvar gældende.

- Kurator gennemfører salget af aktiverne under rettens tilsyn og i visse tilfælde efter rettens tilladelse, hvorimod selskabets likvidator gennemfører salget under generalforsamlingens kontrol, således at en overførsel af virksomheden ikke kræver rettens godkendelse.

- Sammenfattende yder konkursbehandling kreditorerne større sikkerhed end en likvidationsbehandling på grund af rettens tilsyn med kurator og den mere direkte kreditorrepræsentation.

10 Jules Dassy havde siden 1974 været ansat i Sovam. Den 15. maj 1991 traf Tribunal de commerce de Huy afgørelse om retslig likvidation og udnævnte en likvidator. Den 5. juni 1991 blev Jules Dassy afskediget af likvidator.

- 11 Den 27. juni 1991 overdrog likvidator Sovam's aktiver til Dethier i medfør af en aftale, som Tribunal de commerce godkendte den 10. juli 1991.

- 12 Den 22. maj 1992 anlagde Jules Dassy sag ved Tribunal du travail de Huy med påstand om, at Sovam og Dethier var solidarisk ansvarlige for betalingen af hans tilgodehavender i form af fratrædelsesgodtgørelse, feriegodtgørelse og nytårsgratiale. Til støtte herfor gjorde han gældende, at overførslen af virksomheden var sket ved aftale, og at Dethier dermed hæftede solidarisk for betalingen.

- 13 Ved afgørelse af 17. december 1993 pålagde Tribunal du travail de Huy Sovam i likvidation og Dethier at betale Jules Dassy 1 643 726 BEF. Retten fandt særligt, at kapitel 2 i kollektiv overenskomst nr. 32a skulle finde anvendelse, da en retslig likvidation ikke kunne sidestilles med konkurs, når overførslen, som i den konkrete sag, var resultatet af en overtagelsesplan, der var udarbejdet inden likvidationen. Retten fandt endvidere, at der forelå solidarisk hæftelse, selv om ansættelseskontrakten var opsagt inden overførslen, idet Domstolen har fastslået, at ansatte, som er blevet uberettiget afskediget inden overførslen, skal betragtes, som om de stadig er ansat i virksomheden på tidspunktet for overførslen.

- 14 Dethier ankede denne afgørelse til Cour du travail de Liège og gjorde for appelinstanten gældende, at likvidationen af Sovam måtte sidestilles med en konkurs. Dethier gjorde endvidere gældende, at en eventuel solidarisk hæftelse for erhververen alene kunne gælde for arbejdstagere, der var overtaget af erhververen, og ikke for arbejdstagere, som var afskediget inden overførslen.

- 15 Cour du travail de Liège fandt, at den pågældende enhed havde bevaret sin identitet efter tidspunktet for overtagelsen, jf. dommen af 18. marts 1986 i Spijkers-sagen (sag 24/85, Sml. s. 1119), og at der således forelå en overførsel af virksomheden i direktivets forstand. Retten rejste dog spørgsmål om, hvorvidt overførslen kunne anses for at være sket ved aftale, og i særdeleshed om, hvorvidt

likvidationen af et selskab kunne betragtes som en procedure svarende til konkurs, hvorved den ville falde uden for direktivets anvendelsesområde.

- 16 For så vidt angår Jules Dassy's afskedigelse har den nationale ret rejst spørgsmål om, hvorledes direktivets artikel 4 skal fortolkes i den situation, hvor en arbejdstager er blevet afskediget af likvidator kort tid før overførslen og ikke efterfølgende er blevet genansat af erhververen.
- 17 På denne baggrund har Cour du travail de Liège besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende spørgsmål:

- »1) Finder Rådets direktiv 77/187 anvendelse ved overførsel af et selskab i frivillig likvidation, som ikke tilsigter virksomhedens fortsættelse, men en likvidation gennem en realisering af aktiverne? Gælder det samme, når overdrager er et selskab i en af retten besluttet likvidation?
- 2) Når arbejdskontrakterne med alle ansatte er blevet opsagt af likvidator, og kun enkelte ansatte er blevet genansat for at kunne gennemføre likvidationen, kan afskedigelsen af de ikke senere af erhververen genansatte ansatte da betragtes som sket af økonomiske, tekniske eller organisatoriske årsager, jf. direktivets artikel 4, stk. 1, eller er det kun erhververen, der kan foretage afskedigelse af de nævnte årsager?

Kan de af erhververen ikke genansatte ansatte, blot fordi der foreligger en overførsel af en økonomisk enhed kort tid efter deres afskedigelse af økonomiske, tekniske eller organisatoriske årsager, over for erhververen gøre gældende, at overdragerens fremgangsmåde i forhold til dem er retsstridig, hvis de i henhold til aftalen om overførslen ikke skal genansættes?»

Første spørgsmål

- 18 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om direktivets artikel 1, stk. 1, skal fortolkes således, at direktivet finder anvendelse på overførsel af en virksomhed i retslig eller frivillig likvidation.
- 19 Indledningsvis bemærkes, at det følger af fast praksis, at Domstolen ikke anser sig for kompetent til at træffe afgørelse i en præjudiciel sag, når de spørgsmål, den har fået forelagt, savner enhver forbindelse med de faktiske omstændigheder i hovedsagen eller dennes genstand og således ikke er udtryk for, at der objektivt er brug for en besvarelse, på grundlag af hvilken hovedsagen kan afgøres (jf. bl.a. dom af 16.6.1981, sag 126/80, *Salonia*, Sml. s. 1563, præmis 6, af 16.7.1992, sag C-343/90, *Lourenço Dias*, Sml. I, s. 4673, præmis 20, af 17.5.1994, sag C-18/93, *Corsica Ferries*, Sml. I, s. 1783, præmis 14, og af 5.10.1995, sag C-96/94, *Centro Servizi Spediporto*, Sml. I, s. 2883, præmis 45).
- 20 For så vidt som hovedsagen vedrører overførsel af en virksomhed i retslig likvidation, er der ikke grundlag for, at Domstolen træffer afgørelse om fortolkningen af direktivet set i forhold til overførsel af en virksomhed i frivillig likvidation, hvilket er uden betydning for tvisten i hovedsagen, uanset hvilke ligheder der i øvrigt måtte være mellem procedurerne for henholdsvis retslig og frivillig likvidation.
- 21 Endvidere bemærkes, som Domstolen har fastslået i dommen af 7. februar 1985 i *Abels-sagen* (sag 135/83, Sml. s. 469), at direktivet ikke finder anvendelse på overførsel af en virksomhed, en bedrift eller en del af en bedrift i forbindelse med en konkursbehandling.
- 22 Imidlertid følger det af dommen i *Abels-sagen*, præmis 28 og 29, at direktivet finder anvendelse på en procedure som »*surséance van betaling*« (betalingshensstand), selv om den frembyder visse fælles træk med konkursbehandling. Domstolen har således udtalt, at de grunde, som er til hinder for at anvende direktivet på overførsler af virksomheder i forbindelse med en konkursbehandling, ikke

gælder, når proceduren omfatter en dommerkontrol af mere begrænset omfang end i konkurssituationen, og når dens formål i første række er at bevare aktiverne og i givet fald at fortsætte virksomhedens drift gennem en kollektiv betalingshenstand med henblik på at opnå en ordening, der gør det muligt at sikre driften i fremtiden.

- 23 Endvidere har Domstolen i dommen af 25. juli 1991 i sagen D'Urso m.fl. (sag C-362/89, Sml. I, s. 4105) udtalt, at direktivet ikke finder anvendelse på overførsel af en virksomhed, en bedrift eller en del af en bedrift inden for rammerne af en kreditorforfølgningssprocedure som den i italiensk lovgivning omhandlede tvungne administrative likvidation, hvis virkninger er identiske med virkningerne af konkurs (præmis 28, 31 og 34). Derimod finder direktivet anvendelse, når det inden for rammerne af en i lovgivningen fastlagt ordening som ordningen om særlig administration af større kriseramte virksomheder er vedtaget at fortsætte en virksomheds drift, så længe vedtagelsen herom er i kraft. I sådanne tilfælde er formålet med proceduren for særlig administration i første række at opnå en balance i virksomheden, der kan give sikkerhed for den fremtidige drift. Det hermed tilstræbte økonomiske og sociale formål kan hverken give en forklaring på eller en begrundelse for, at arbejdstagerne i virksomheden, når denne helt eller delvist overføres, skulle miste de rettigheder, som de har ifølge direktivet på de deri fastsatte betingelser (præmis 29 og 32-34).

- 24 I en senere dom af 7. december 1995 i sagen Spano m.fl. (sag C-472/93, Sml. I, s. 4321) har Domstolen fundet, at direktivet finder anvendelse på overførsel af en virksomhed som en virksomhed, der i overensstemmelse med den italienske lov nr. 675 af 12. august 1977 er konstateret at befinde sig i en krisituation. Domstolen udtalte bl.a., at den akt, hvorved der for en virksomhed træffes afgørelse om, at der foreligger en virksomhedskrise, har til formål at gøre det muligt at genoprette virksomhedens økonomiske og finansielle situation og navnlig at opretholde beskæftigelsen, at den pågældende procedure således har til formål at begunstige en fortsættelse af dens aktiviteter med henblik på en senere overtagelse, og at afgørelsen om, at der foreligger en virksomhedskrise, i modsætning til konkursprocedurer hverken medfører, at virksomheden underkastes retslig kontrol, økonomisk sættes under administration eller opnår henstand med betalingerne (præmis 26, 28 og 29).

- 25 Det følger af denne praksis, at det afgørende kriterium for bedømmelsen af, om en overførsel af en virksomhed, for hvilken der er iværksat en administrativ eller retslig procedure, er omfattet af direktivets anvendelsesområde, er det formål, der forfølges med den pågældende procedure (dommen i sagen D'Urso m.fl., præmis 26, og i sagen Spano m.fl., præmis 24). Således som det fremhæves af generaladvokaten i punkt 31, 41 og 45 i forslaget til afgørelse, bør der endvidere tages hensyn til de nærmere regler for den pågældende procedure, særligt de regler, der vedrører spørgsmålet om, hvorvidt virksomheden fortsætter eller ophører, og til direktivets formål.
- 26 I den foreliggende sag fremgår det af oplysningerne fra den nationale ret, at den belgiske procedure for retslig likvidation tager sigte på en likvidation gennem afhændelse af aktiverne til fordel for selskabet selv, subsidiært til fordel for eventuelle kreditorer. Det er ikke en betingelse for likvidationen, at passiverne overstiger aktiverne. Likvidationen kan ganske vist være en procedure, der går forud for en konkurs, men den kan, som anført af den belgiske regering, også benyttes, når selskabsdeltagerne ikke længere vil samarbejde.
- 27 Det følger heraf, at selv om formålet med den retslige likvidation undertiden kan have lighedspunkter med formålet med en konkurs, er dette ikke nødvendigvis tilfældet, da retslig likvidation kan benyttes i alle de tilfælde, hvor man ønsker at bringe et selskabs virke til ophør, uanset hvilke grunde man måtte have dertil.
- 28 Eftersom formålet med den retslige likvidationsprocedure ikke giver tilstrækkelige anvisninger for bedømmelsen, er der grund til at se nærmere på procedurens indhold.
- 29 I den forbindelse fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at likvidator i forbindelse med en likvidation er et selskabsorgan, som forestår salget af aktiverne under generalforsamlingens kontrol, selv om han udpeges af dommeren, og at der ikke findes en særlig procedure for at opgøre passiverne under rettens kontrol. En kreditor kan således som udgangspunkt få foretaget tvangsfuldbyrdelse mod selskabet og kræve døm over selskabet. Derimod er kurator, for så vidt som han under en

konkurs repræsenterer kreditorerne, en tredjepart i forhold til selskabet og skal realisere aktiverne under dommerens tilsyn, og selskabets passiver skal således opgøres efter en særlig procedure, ligesom individuelle tvangsfuldbyrdsesskridt ikke kan foretages.

30 Der er således væsentlige forskelle mellem en virksomhed i retslig likvidation og en virksomhed under konkurs, og de grunde, som har ført til, at Domstolen har fastslået, at direktivet ikke finder anvendelse i konkurstillfælde, gør sig ikke nødvendigvis gældende i den situation, hvor der er tale om en retslig likvidation.

31 Dette er tilfældet, når virksomhedens aktiviteter som i denne sag for den nationale ret fortsætter under den retslige likvidation. I et sådant tilfælde fortsættes driften på det tidspunkt, hvor virksomheden overføres. Som følge heraf er der intet grundlag for at afskære arbejdstagerne fra at gøre deres rettigheder i medfør af direktivet gældende på de i direktivet fastsatte betingelser.

32 Det første præjudicielle spørgsmål skal herefter besvares med, at direktivets artikel 1, stk. 1, skal fortolkes således, at direktivet finder anvendelse på overførsel af en virksomhed i retslig likvidation, når virksomhedens aktiviteter videreføres.

Andet spørgsmål

33 Med den første del af det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om direktivets artikel 4, stk. 1, skal fortolkes således, at beføjelsen til at foretage afskedigelser af økonomiske, tekniske eller organisatoriske årsager udelukkende tilkommer overdrageren, eller om den også må antages at tilkomme erhververen.

- 34 Hertil bemærkes, at artikel 4, stk. 1, beskytter arbejdstagere mod afskedigelser, som alene begrundes med overførslen, såvel i forhold til overdrageren som i forhold til erhververen.
- 35 Endvidere har Domstolen tidligere udtalt, at de i virksomheden ansatte arbejdstagere, hvis arbejdskontrakt eller arbejdsforhold i strid med direktivets artikel 4, stk. 1, er blevet bragt til ophør på et tidligere tidspunkt end overførselstidspunktet, skal betragtes, som om de stadig var ansat i virksomheden på overførselstidspunktet, hvilket bl.a. bevirker, at arbejdsgiverens forpligtelser over for arbejdstagerne uden videre overgår fra overdrageren til erhververen (dom af 15.6.1988, sag 101/87, Bork International m.fl., Sml. s. 3057, præmis 18).
- 36 Heraf følger, at selv om direktivets artikel 4, stk. 1, er til hinder for afskedigelser, som alene skyldes overførslen, begrænser bestemmelsen ikke overdragerens beføjelse til at foretage afskedigelser af årsager, som direktivet anerkender, i videre omfang end erhververens.
- 37 Første del af det andet spørgsmål skal således besvares med, at direktivets artikel 4, stk. 1, skal fortolkes således, at beføjelsen til at foretage afskedigelser af økonomiske, tekniske eller organisatoriske årsager tilkommer såvel overdrageren som erhververen.
- 38 Med den anden del af det andet spørgsmål ønsker den nationale ret nærmere bestemt oplyst, om arbejdstagere, som retsstridigt er blevet afskediget af overdrageren kort tid før overførslen af virksomheden, og som ikke overtages af erhververen, over for erhververen kan påberåbe sig, at afskedigelsen er retsstridig.

- 39 For det første følger det af dommen i sagen Bork International m.fl., at arbeidstagerne, som i strid med direktivets artikel 4, stk. 1, er blevet afskediget på et tidligere tidspunkt end overførelstidspunktet, skal betragtes, som om de stadig var ansat i virksomheden på overførelstidspunktet.
- 40 For det andet følger det af fast praksis (jf. bl.a. dom af 10.2.1977, sag 324/86, Daddy's Dance Hall, Sml. s. 739, præmis 14), at direktivets regler, navnlig om beskyttelse af arbeidstagerne mod afskedigelse som følge af overførelsen, må betragtes som præceptive i den forstand, at de ikke kan fraviges til ugunst for arbeidstagerne.
- 41 Som følge heraf skal arbejdskontrakten, i tilfælde hvor en arbeidstager retsstridigt er blevet afskediget kort tid før overførelsen, i forhold til erhververen betragtes som om den stadig bestod, selv om arbeidstageren ikke er blevet overtaget af erhververen efter virksomhedens overførelse.
- 42 Anden del af det andet præjudicielle spørgsmål skal derfor besvares med, at arbeidstagerne, som retsstridigt er blevet afskediget af overdrageren kort tid før overførelsen af virksomheden, og som ikke overtages af erhververen, over for erhververen kan påberåbe sig, at afskedigelsen er retsstridig.

Sagens omkostninger

- 43 De udgifter, der er afholdt af den belgiske regering og af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Cour du travail de Liège ved dom af 1. december 1994, for ret:

- 1) Artikel 1, stk. 1, i Rådets direktiv 77/187/EØF af 14. februar 1977 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om varetagelse af arbejdstagernes rettigheder i forbindelse med overførsel af virksomheder, bedrifter eller dele af bedrifter skal fortolkes således, at direktivet finder anvendelse på overførsel af en virksomhed i retslig likvidation, når virksomhedens aktiviteter videreføres.

- 2) Artikel 4, stk. 1, i direktiv 77/187 skal fortolkes således, at beføjelsen til at foretage afskedigelser af økonomiske, tekniske eller organisatoriske årsager tilkommer såvel overdrageren som erhververen. Arbejdstagere, som retsstridigt er blevet afskediget af overdrageren kort tid før overførslen af virksomheden, og som ikke overtages af erhververen, kan over for erhververen påberåbe sig, at afskedigelsen er retsstridig.

Ragnemalm

Mancini

Murray

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. marts 1998.

R. Grass

H. Ragnemalm

Justitssekretær

Formand for Sjette Afdeling